

uvægerlig komme, da de sunde danske Hjem og de sunde danske unge ude i Landet vaagner op og reagerer overfor dette Faktum, thi som en afdød dansk Poet, der har staaet det radikale Venstres nuværende Fører ret nær, en Gang har sagt: Har man ligget paa Maven for en aandløs Gudekrop — faar man børste sine Bukser og rejse sig op. — Ser man Lyset i det taagede Fjerne — en Dag maa man kende Lygtemand fra Stjerne. Nu ved jeg meget vel, at der sagtens ikke er mange ærede Medlemmer i denne Forsamling — forhaabentlig ikke nogen —, der kunde ville bringe Forslag om, at disse omtalte Quasi-forfattere skulde anbringes paa Finanslovens Understøttelseskonto, men jeg nævner dette, fordi der midt imellem disse to Kategorier, de virkelig betydelige Forfattere og dem, hvis Produktion kun er tarvelig Geschæft, findes en Række Forfattere, der synes ganske uafklarede, synes ikke en Gang selv rigtig at vide, til hvilken Side de vil vende sig. Falder man tilfældigvis over deres Litteratur, kan man i denne finde virkelig litterære Guld-korn, der synes at give ret store Løfter om deres fremtidige Produktion, men et Øjeblik efter synker de ned til Skriverier, der er fuldstændig analoge med dem, jeg før nævnte. Heller ikke disse, uafklarede, bør opføres paa Rigets Finanslov. Der maa uvægerlig stilles det Krav til de Forfattere, som faar Hædersgave — hvad en Understøttelse paa Finansloven er —, at de i alt Fald i deres Produktion virker i det godes Tjeneste, saaledes som al god Kunst gør. Stat og Kommune udgiver aarlig betydelige Beløb for at redde Børnene og Ungdommen fra sædelig Fordærvelse, og vi gaar endog saa vidt — hvad ærede Medlemmer vil kunne se af et Lovforslag, der for Tiden ligger paa Tingets Bord —, at vi foreslaar at fjerne Børnene fra et Hjem, hvis Hjemmet virker skadeligt paa deres sædelige Udvikling, og vi opretter kostbare Hjem, hvor Ungdom, hvis moralske Sans er blevet ødelagt, kan rejses igen. Men saa maa Staten ogsaa paase, at man ikke paa en anden Konto modarbejder sig selv eller præmierer moralsk nedbrydende Litteratur. Jeg siger dette med fuld Fortrøstning, fordi jeg ved, at den høje Rigsdag tidligere ved et Ændringsforslag har strøget en Forfatterinde af Finansloven, fordi hendes Litteratur ikke kunde siges at virke i det godes Tjeneste. Der er altsaa Præcedens for dette Krav her paa Rigsdagen. Og jeg siger det med fuld Fortrøstning, fordi vi for Tiden har en højtæret Un-

dervisningsminister, der fra sit store Ungdomsarbejde paa Askov Højskole har de allerbedste Betingelser for fuldt ud at kunne forstaa de Krav, jeg her gør mig til Talsmand for. Netop nu er Tiden inde til en kritisk Gennemgang af Finanslovens Forfatterliste, nu, da Staten af finansielle Grunde maa sige saa mangt et Nej til berettigede Forventninger og afslaa saa mangen en Bøn om Hjælp. Jeg skal derfor med fuld Fortrøstning henstille til det høje Finansudvalg i Forbindelse med den højtærede Minister at tage Forfatterlisten paa Afsnit IX B, under § 19 op til en kritisk, en meget kritisk Gennemgang. Og skulde Arbejdet blive det høje Finansudvalg for vanskeligt, saa har vi her i Landet dygtige Ungdomsledere, der samtidig er fortrinlige Kendere og Værdsættere af lødig dansk Litteratur, hvis Erklæring mulig kunde indhentes til Brug ved en saadan Vurdering. Og skulde det vise sig, at hele Systemet, hvorpaa Forfatterunderstøttelserne hviler, er fuldstændig forfejlet — hvad der er meget muligt —, kan man ikke i Længden undlade at tage dette Spørgsmaal op til Drøftelse og mulig indføre et helt nyt System. Jeg maa udtale det Haab, at § 19 IX B. ikke forlader dette høje Ting i den Skikkelse, hvori denne Post for Tiden foreligger. Jeg ved meget vel, at i Relation til det hele Budget, ja bare i Relation til den højtærede Undervisningsministers Budget, er det et ringe Beløb, som vil kunne indvindes ad denne Vej — dog er jeg overbevist om, at det er adskillige Tusinder —, men man maa huske, at det er de mange Bække maa, der gør en stor Aa, og Værdien af en Reform paa dette Omraade maales ikke i Penge alene.

Jeg skal dernæst ganske kort berøre et lokalt Spørgsmaal vedrørende Industri-krisen. Der findes jo paa Bornholm, som naturligt er, adskillige Stenhuggerier, og i de sidste Aar er denne Stenindustri gaaet over til i det væsentlige at blive en Luksusindustri: fine Gravmonumenter, Søjlekapitæler, Mindestene med Ornamenter, Stenarbejder til kostbare Byggefretagender, Storbanker o. l. Denne Industri, som beskæftiger et ikke ganske ringe Antal Arbejdere, rammes af den forhaandenværende Krise, og det er mig bekendt, at Bornholms Stenhuggermesterforening agter at gaa til Finansministeren med Andragende om, at den nuværende Vægttold maa blive forandret til Værditold. Jeg kan sympatisere med denne Ændring og vil bede den højtærede Finansminister om muligvis sam-